

לד:

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

עין משפט
גז מוצה

הא א מיי פיו מלך
לוקור מנה הל ב
קמ עשין שט:

מוסף רש"י

ששי שמשיה את
ארץ כשחותה
נפשיטו, ופני לטון
שפח וסכר (ארכי 2)
השין לחל לנו שום
כתיבה (יחזק' 1) הלום.
כסות המחרשה רועה
שמעיקין חמה
בקותין, דמה שחולו
זקק ועלה חלון הקב
1000. מבוה. נטיה כל
זכב. מבוה לטון פרי
דמיי (נרמלסו 1) ואלה
0: אלר מנה: בחובו
10: על אחר משבחה
בצוע. היפה חכונ טובה
אינה שפעה חלקם
בחדר 20 ככ. בכשם
חברון: 20 ככס
שפעה (מחור 10).

הוספת שאגין

עלה לך אנשים לדעת
זני מוצה לך אכל יש הם
זמר שחלטהם כרובים
תקרבו אלי כלכם: וכי
ש אדם כי לבורי אם
זה הקב"ה (יהי מצוה)
עשיו לי דבר שפסול לבא
ידי הקלה. ויטב בעיני
דבר ולא שפוט שפוט
במדרש רבה פירש שאגין
עני: משה לא הריב אלא
זשל לאום האומי לחבריו
יכור לי חסרון האמני
נאות לו להוליכו בחר
בבעקה ואמר כיון שאין
תה מטב על ידי שלא
ועשה סמני מה שהיה
לנפולו ואת אסנו וכו'
שמה סברו שיאמר לו
שר כיון שאתה משה
שילוח מרגלים לא תהיה
זר: והיק האב ויטב
עני: הבר שיהיה בסור
ויחזרו מלשוחי כי היה
יכם האמון בנסוקם כיה.
ובל לא בעני המנסו
זיהו גלוי לפני שחלמו
זבא: ליהי חלקה. אי
לי להמירי חלק עם
למרו שלנו. מרגלים אל
זכורו בו. אינו רוצה
זמר מרגלים פמש אלא
זמן ששאלו תחלה שילוח
המלים: שפעה עצמו
ן: משאנו על הקב"ה
ביכול באמר לקמן
פילו בעל הבית אינו
זול להירא כליו כשם:
ועשה הארץ כשחיותה
זמקום גרליו מעמיק
ארץ טובה כבוד. ופי'
שן שיש לא מורש לי
אי דמי לשחיות זיל
שן עמודי שיש שים
ברים ומקום מעמדם
זר: ליה. אילמא בנתה
זש. חולק התלמוד על
מדרש דרזאח החם פמי
ה זכו הכענים ליטב
ארגס מיו ששים יזר
פצרים כשבר שכדור
זק אברהם אבנו שאמרו

בחנייתן עברו. י"ל הראשונים לעולם כשהיו מגיעין לשפת עבר
השני לגד מעבר היו הולכין למטה בירדן ועושין מקום
מעמד לנאין אחריהם שהרי רוחב מנהג ישראל היה שיש עשר
מיל ורוחב בירדן לא היה כ"א חמשים אמה ומיל הוא אלפים אמה
וי"ל דרוקא באורך ורוחב חיייתן נכנסו
בירדן אכל לאחז שנסכטו בירדן
נמשכו זו אכל זו וגמלוהו עמנו שאל
לא תאמר כן אלא כדרך חיייתן עמדו
בירדן אם כן לא עמדו כולם בירדן
בשעה שהמנה ירושע עממן שהרי
אמה מוצא ברוחב שנים עשר מיל
ת"פ לעשות רחבות חמשים אמה
כרוחב בירדן ואורך כל רצועה כ"ב
מיל על רוחב ג' אמה ואם היה לך
הקוף אותן ת"פ רצועות מדה ארץ
10 אלא זו היה פורכו קרוב לאלף ומ'
10(ומ') פרסאות באורך בירדן והיירדן
לא נכתה כי אם עד ים הערבה ויולא
הוא ממערת פמיים שהוא בחלק דן
כדליתא דפ' מעשר זבחה (בכורות
דף 10.) ואורך כל ארץ ישראל לא
היה כ"א ת' פרסאות ועוד דליף היו
יכולין לשמוע הנאנים מפי יהושע
אלה ע"כ בירדן לא היו עומדים כדרך
חיייתן אלא מזוממין ומימה לר"י
נתי דדרך חיייתן עברו מ"מ הלא
עמדו בירדן עד שגמר יהושע התנאים
ועלו הכננים ולא חזר לאמנו עד
שעברו כולן א"כ אותם ג' אמה של
ירדן דרך חיייתן עברו בני המים
נגדשין ועולין יותר על י"ב מיל וי"ל
אותו גודש שהיה מיותר על י"ב מיל
לא הגיע לכלל גובה מיל והלכה לא
חשיב ליה: בזה אחר זה עברו.
מימה לר"י אמה ליה ר' אלעזר
בקלות המים והלא אינו תלויה אלא
בשיכוך העברתם וי"ל דתתמי פליגי
על מה שזמנה קלות האדם לקלות
המים אמר זה אינו שאפילו אם היו
עוברין דרך חיייתן היו המים נגדשין
יותר מ"מ מיל והוא לא אמר אלא
י"ב ועוד שזכה אחר זה עברו ועל
זה תמיה רבי אם זה אחר זה עברו
מה קצנה שיהי דקמיה שלם מאות
שפי חשבון גדול המים היו עוברים
כרוחב חצי מיל שהוא אורך ג' מאות
חקר י"ב כילד שמתעשה י"ב רצועות
כרוחב מיל ואורך י"ב מיל ושל רצועה
10 אלא זו באורך יהיה אורך קמ"ד
מיל על רוחב מיל מחלוק רוחב
הרצועות ומלרפנה לאורך יהיה אורך
רפ"ח מיל על רוחב חצי מיל והא
מנא ליה שכן עברו ונראה דלר"א
כר שמעון לא עברו כלל דרך חיייתן
שהרי בשעת חיייתן היו מפחרים מפני
שהיו נוטים אלהים זה חרוק מזה
כדרך חייית שירות אכל כשעברו
נמשפין כולן זה אלא זה ושמאל לא היה
כל ישראל כי אם כרוחב חצי מיל על
חצי מיל ושעברו זה אחר זה כדרך
בני אדם העוברין דרך צביל אחד
בעשרה ימי אדם זה אלא זה יכול

לכיות כשעבר פ' ריבוא ששויין בהעברתן כל כך: מר כבר אדם
ק"א. נראה דה"פ א"ע"פ שהדבר ידוע שמים קלים היינו דוקא כשהן
וירדן כדי דרך מרומתן אכל כחן שהיו נגדשין ועולין שיעור קלות מים
ושיעור קלות אדם כזה: אבותי בקשו עלי' רחמים. וא"ת והאלמר
בפרק מן שמו (בכרות דף י"ג.) דמיחי לא ידעין מדי ומשמע בנתקפא
להן שכן נתפלה והכי אמר בפרק שני דמענית (דף טו.) למה יולאין לבית הקבוצות כדי שיעקשו עליהם ממים רחמים וכל בפרקי
דמסידים עובדא דרבי מנא דלשחטא אמערתא דלנוה: ואמר רב אימי ואיתימא רבה בר בר חנין שהלך להביא כבשים
אע"ג דמסין בפרק שני דממוה (דף י'): דלאקבוי אול מיהו שמעין מיהם דשמן קיינא דמלקא דעתך למימר שהלך להביא כבשים:

ולדברי ר"א כר שמעון. דלמר יותר משלש מאות מיל זה אחר זה
עברו איש אחר איש מנאלו ששה הרכה לעבור דלי כחיייתן עברו
משום קולא דמים מאלם לא נגבחה כל כך: מים קלים. הרכה הם
קלים מן האדם. ומר סבר אדם קל לרוח כמו המים: מדמנך. חצי
אינו מלוה אותך אכל ישראל הם
אומרים לך דכתיבי (דברים 1) ומתקרבו
אלי כולכם וגו' חצי אינו מעבד
ידך: כלום יש אדם. כלומר אם
הקב"ה זוכה כלום היה אומר לו
לעשות דבר שסופו לנא לידי תקלה:
לבושם של ארץ ישראל. (2) אותה
שאלה שאלו תחילה שלוח המרגלים:
(לא עלה בידונו. אין חנו יודעין
לדרוש: ספר דברייו. המהם ועשה
שונאו של הקב"ה. דלחי: שפעה
שונאו של הקב"ה. חלש דלחמתי
לקמן (לה.) אפילו בעל הבית אינו יכול
להזיח כליו משם: שפתיא דרבינו.
ולא אמרן כמות שהן: שפיטע. דליג
שלא אמרן כהשר הם: יהושע. לא
הזכר ליתן כסכר ניקש עליו משה
רמיה: והיינו דכתיבי ועבדי כלל וגו'.
והביאומי אל הארץ אשר בא שמה
והיא חדרון דכתיבי (יהושע 1) ויתן
לח חדרון לכלל ש"מ כלל הוא דליל
לחברון: מיומן. שני לא נכנס כמו שד'
הימן חסונה מן השמאל: שפופה אם
הארץ כשחיותה. שמקום רגליו ממניק
בארץ מרוב כוודו ויכר שם כגומא
וכשמה. ולשון שפי לא שפוט לנו מני
דמי לשחיות ונראה לשון עמודי 10
שהם כנדים ומקום מעמדם ניכר:
תלמי. כמלס המחרשה שמעלה
העפר ומעמיקה בארץ: שהיו מעניקים
אם חמסם בקומתן. חלש גובה קומתם
דומין כאליו זוארס נוקב ועונק ננקב
שהחמה יולאה זו: לבנו קטן. כענן
קטן הכנים של חם היה ומלרים שני
לכניס: מכונס. לשון אבנה ממנה
(בדלשית 10.) כלומר מיושפת צפירות:
טרשים. פלעיס שאין עושין פירות
לארץ להם: דקבוי כה שכי. לא
גרסינן מ"ט. אלא היק ומדע דטרשי
הא ולינה רחיה לפירות כלל שאר
הארץ לפיק יתדו לקבוצת ממים:
כי היו כעונן שריו. של מלך ישראל
ששולמים" אל פרעה לעבור לו על מלך
אשור. אלמא פרעה נענען ימידי ואם
הולכין לבקש: אלכס לא ואלשם אם
נדרי 10. אלהם לא בחברון ואלשם
הגדר שגדמתי בגשור דכתיבי בתריה
כי נדר נדר ענדך בשכמי בגשור
המוצת כי אם נגנעון: להביא כבשים
לעולה. דלמר מר כמס' מנחות ככשים
מחברון אלמא ארץ מרעה היתה:
מינה. כלומר מתשובתך אמה מסיעני
שלא היתה תשובה לירע כשאר הארץ
מאחר שהיא בת ערשים כדלחמתי כבנא
מליעא בהשוכר (דף 10.) ולי ארעא
דמחוקא בגרונדי 10 היא שניהם
משלמין: דקלישא ארעא. עפר של
ערשים דק וקלוט ומועת הוא ומלך
כך לא היו מורשים וזרעים אותה מנואה מאלל אדם: ועבדי רעיא.
מלמחת ומעלה עשבים ואוכלים האלן: ושמן קיינא. התמנה האלן
שן דרך האלן להשפית בארץ יבשה וטרשים יותר מתלך להם:
וילכו

כחנייתן עברו לדברי רבי אלעזר בר' שמעון
בוה אחר זה עברו וחד אמר בין מר ובין מר
כחנייתן עברו מר סבר אדם קל ומר סבר
מים קלים ישלח לך אנשים אמר ריש לקיש
שלח לך מדרעתך וכי אדם זה בורר חלק רע
לעצמו והיינו דכתיבי וייטב בעיני הדבר
(6) אמר ריש לקיש בעיני ולא בעיניו של מקום
ויחפרו לנו את הארץ אמר ר' חייא בר אבא
מרגלים לא נתכוונו אלא לבישתה של ארץ
ישראל כתיב הכא ויחפרו לנו את הארץ
וכתיב התם ויחפרה הלבנה ובושה החמה
וגו' והלא שמוחה למטה ראובן שמוע בן
זכור אמר רבי יצחק דבר זה מפורש בדיניו
מאבותינו מרגלים על שם מעשיהם נקראו
ואנו לא עלתה בדינו אלא אחד סתור בן
מיכאל סתור שסתר מעשיו של הקב"ה
מיכאל שעשה עצמו כך אמר רבי יוחנן אף
אנו נאמר נחבי בן ופסי נחבי שהחביא דבריו
של הקב"ה ופסי שפיסע על מדותיו של
הקב"ה ויעלו בנגב ויבא עד חברון ויבאו
מבעי ליה אמר רבא מלמד שפירש כלב
מעצת מרגלים והלך ונשחטח על קברי
אבות אמר להן אבותי בקשו עלי' רחמים
שאנצל מעצת מרגלים יהושע כבר בקש
משה עליו רחמים שנאמר ויקרא משה
להושע בן נון יהושע יה יושעך מעצת מרגלים
והיינו דכתיבי ויעבדי כלב עקב היתה רוח
אחרת עמו וגו' ושם אחימן ששי וחלמי וגו'
10 אחימן מיומן שבאחיו ששי שמשים את
הארץ כשחתות תלמי שמשים את הארץ
תלמים תלמים ד"א אחימן בנה ענת ששי בנה
אלש תלמי בנה תלבוש ילידי הענקה
שמעניקין חמה בקומתן 10 וחברון שבע שנים
בנתה [מאי בנתה] אילימא בנתה ממש
אפשר אדם בונה בית לבנו קטן קודם לבנו
גדול דכתיבי 10 ובני חם כוש ומצרים וגו' אלא
שהיתה מבונה על אחד משבקה בצוען ואין
לך טרשים בכל א"י יתר מחברון 10 (משום)
דקברי בה שיכבי ואין לך מעולה בכל
הארצות יתר מארץ מצרים שנאמר 10 כגן ה'
כארץ מצרים ואין לך מעולה בכל ארץ
מצרים יתר מצוען דכתיבי 12 כי היו בצוען
שריו ואפילו הכי חברון מבונה אחד משבקה
בצוען וחברון טרשים היו והא כתיבי 13 ויהי
מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך
אלכה נא וגו' ואמר 10 רב אימי ואיתימא
רבה בר בר חנין שהלך להביא כבשים
מחברון 10 ותניא 10 אילים ממואב כבשים
מחברון מינה איידי דקלישא ארעא עברה
רעיא ושמן קיינא 14 וישובו מחרו הארץ
וילכו

מסורת הש"ס
(6) יומא 1. (3) מסות קוב.
10 ק"ל ל"ב רש"י.
(7) (מסורת ד: ע"ש).
(8) מנחות פ"ג. (1) ורבי תמיר
הלא שאלו משה.
(1) (שאלות. רש"י).
(2) (רש"י. 10) רש"י מ"ג.
(3) ח"א מ"ב. (4) ר"י. פ"ט.
היטב ומטה לישנן.
(5) (מענית 20.)

הורה אור השלם
1. שלח לך אנשים
ויתרו את ארץ ענען
אשר אני נתן לפני
ישראל אשר ארש
אחך למטה אבותי
תשלחו כל נשיא ברהם.
במדרב יג כ
2. ויטב בעיני הקבר
ואקח מבט שנים עשור
אנשים אשר
לשבת: דברים א כ
3. ותקרבון אלי כלב
והאמרו נשלחה אנשים
לקבט ויחפרו לנו את
הארץ וישבו אמנו ורבר
את הדרך אשר נעלה
כה ואת הים אשר
בא אליו:
דברים א ככ
4. ויחפרה הלבנה ובושה
החמה כי קלף ז' עבאות
כדי ציון ויבדילשם וגו'
אקוי כבוד.
ישעיהו ד ככ
5. ואלה שמותם למטה
ראובן שמעון בן זכור:
במדרב יג ד
6. למטה אשר חתור בן
מיכאל. במדרב יג יג
7. ועלו בגב ויבא עד
חברון ושם אחימן ששי
וחלמי ילידי הענק
וחברון שבע שנים
בנתה לפני צען
מרגלים. במדרב יג ככ
8. אלה שמות האנשים
אשר שלח משה לחור
אשר הארץ ויקרא משה
לדושע בן נון יהושע:
במדרב יג טו
9. ועבדי כלב עקב
יהיה רוח אחרת נעמו
וחלמא אררי וחיבאותו
אל הארץ אשר בא
שקת חרשו וירשקת:
במדרב יג כד
10. ובני חם כוש
ומצרים ופוט וקנען:
בראשית י
11. וישא לוט את עניו
כי רא את כל כבוד הירדן
כי בלה משקה לפני
שחח ז' את סדם ואת
צמרה כגו ז' בארץ
מצרים באבך בער:
בראשית יג
12. כי היו בענן שקיין
ומלאכיז נחם ויגוע:
ישעיהו 5
13. ויהי מקץ ארבעים
שנה ויאמר אבשלום אל
המלך אלכה נא ואמליק
את נדרי אשר נדרתי לך
בחברון: שמואל ב 10
14. וישבו מחרו הארץ
מקץ ארבעים יום:
במדרב יג כה

הגרות הב"ה
(6) ג' ויטב בעיני הדבר
ואמר ר"ל: (3) ש"י ריה
לנפחה וסי' אותם שאלו
10 ויבית שאלה נתקן:
(1) ד"ה אלה לא ואלשם
לח נדר אשר נדרתי
לך: בחברון אלה נא: